

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 14.12.2022 г.
SWD(2022) 419 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,
придружаващ

Съобщение на Комисията
Регламент на Комисията

Насоки за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони

и

Регламент на Комисията относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз

{ C(2022) 9120 final } - { C(2022) 9131 final } - { SEC(2022) 442 final } -
{ SWD(2022) 418 final }

Резюме
Оценка на въздействието във връзка с преразглеждането на правилата за държавна помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони
А. Необходимост от действия
В какво се изразява проблемът и защо той се разглежда на равнището на ЕС?
<p>Бяха установени следните проблемни области за преразглеждането на правилата за държавна помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони (състоящи се от специфичен за секторите регламент за групово освобождаване, известен като „РГОСС“, и насоки): i) съществува риск целите на реформираната обща селскостопанска политика (ОСП) и на Зеления пакт да не могат да бъдат изцяло постигнати с настоящите правила; ii) правилата не са подходящи в променящия се контекст; iii) съществуват ненужни административни разходи както за органите на държавите членки, така и за Комисията; и iv) индивидуалните безвъзмездни помощи не са достатъчно прозрачни и не са в съответствие с хоризонталните правила за държавна помощ. Правилата за държавна помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони се прилагат в целия ЕС.</p>
Какво следва да бъде постигнато?
<p>Общата цел е да се въведат правила за държавната помощ в областта на селското стопанство, горското стопанство и селските райони, които при намалени административни разходи допринасят за постигането на целите на ОСП и Зеления пакт, без да се нарушава ненужно конкуренцията. За тази цел с преразглеждането се преследват три конкретни цели: i) гарантиране на ефективността на правилата за държавна помощ, като се осигурят привеждане в съответствие с хоризонталните разпоредби, правна сигурност и подходящи гаранции за конкуренцията; ii) съгласуваност с целите на ОСП и Зеления пакт; и iii) административно опростяване.</p>
Каква е добавената стойност от действия на равнището на ЕС (субсидиарност)?
<p>Принципът на субсидиарност не се прилага, тъй като Комисията има изключителна компетентност в областта на съвместимостта на държавната помощ.</p>
Б. Решения
Какви са различните варианти за постигане на целите? Има ли предпочитан вариант? Ако няма такъв, каква е причината?
<p>В доклада за оценка на въздействието са изложени два варианта на политиката:</p> <p>1) Вариант 1: Адаптиране към бъдещата правна рамка на ОСП, привеждане в съответствие със законодателството в областта на здравеопазването на животните, понижаване на праговете за публикуване, привеждане в съответствие с хоризонталните разпоредби за държавна помощ, както и „леко“ опростяване и разширяване на РГОСС:</p> <p>Освен по-тясно привеждане в съответствие с новата правна рамка на ОСП, с този вариант в насоките ще се въведе опростен подход за мерките, съфинансирани в рамките на ОСП (т.нар. клауза за презумпция за съвместимост). При вариант 1 приложното поле на РГОСС ще бъде разширено, така че да обхване всички мерки в областта на горското стопанство, независимо дали са съфинансирани по линия на ОСП или не, както и помощта за компенсиране на щети, причинени от защитени животни. Процедурните изисквания на РГОСС ще бъдат приведени в съответствие с тези на ОРГО. Прагът за публикуване на индивидуални помощи ще бъде намален от сегашните 500 000 EUR на 100 000 EUR (в съответствие с неотдавнашното хоризонтално законодателство в областта на държавните помощи) и</p>

от сегашните 60 000 EUR на 10 000 EUR за сектора на първичното селскостопанско производство. Правилата за държавната помощ ще бъдат приведени в съответствие с действащото законодателство на ЕС в областта на здравеопазването на животните. При вариант 1 възможността да се използват опростени варианти за разходите ще бъде въведена също така и в насоките. Освен това за малките общини ще бъде предвидено изключение от условието за представяне на съпоставителен сценарий;

2) Вариант 2: Вариант 1 плюс допълнителни промени в полза на постигането на целите на Зеления пакт плюс пълно разширяване на РГОСС:

В допълнение, при вариант 2 максималните размери на помощта за поети задължения в полза на околната среда, климата и хуманното отношение към животните ще бъдат заменени в насоките с максимални интензитети на помощта, определени за допълнителните разходи и пропуснатите приходи. Ще бъде въведена възможността за осигуряване на резултатите подходи, като например схеми за улавяне на въглероден диоксид чрез земеделски методи. Ще бъде увеличен обхватът на допустимите разходи във връзка с щети, нанесени на земеделските стопани от диви животни. Ще бъде включена помощ във връзка с щети, причинени от инвазивни чужди видове. Ще бъдат възможни по-големи стимули за помощ във връзка с горските екосистемни услуги. Освен това вариант 2 ще включва помощ за възстановяване и поддържане на естествените местообитания на растения и гъби в сектора на горското стопанство; Що се отнася до РГОСС, при вариант 2 неговото приложно поле ще бъде разширено, така че да обхваща всички мерки с потенциал за опростяване (по отношение на които Комисията е натрупала солиден опит), представляващи близо 50 % от всички мерки, за които понастоящем трябва да се изпрати уведомление.

И за двата варианта на политиката са проучени и два подварианта, а именно:

Подварианти 1а и 2а: Намаляване на праговете за публикуване само за дейности извън първичното селскостопанско производство и

Подварианти 1б и 2б: Понижаване на 20 % на прага на загуба при неблагоприятни климатични събития.

Предпочитаният вариант е вариант 2, тъй като получава общо най-високи оценки във всички категории (ефективност на правилата за държавна помощ, съгласуваност с новата ОСП и Зеления пакт, административно опростяване за органите на държавите членки и службите на Комисията и въздействие върху МСП).

Какви са позициите на различните заинтересовани страни? Кой подкрепя отделните варианти?

Органите на държавите членки, които ще бъдат най-силно засегнати от предложените варианти на политиката, изразиха своята загриженост относно допълнителната административна тежест, която може да се очаква от предложеното понижаване на праговете за публикуване (включено във всички варианти, но в по-малка степен в подварианти 1а и 2а). Същевременно те приветстваха предвиденото разширяване на приложното поле на РГОСС (предвидено във варианти 1, 1а и 1б и в по-голяма степен във варианти 2, 2а и 2б) и клаузата за презумпция за съвместимост, която съществува във всички варианти. Платформата „Готови за бъдещето“ (в която мрежата за МСП също е представена) се застъпи за по-силно съгласуване на правилата за държавна помощ с екологосъобразните политики (присъстващо във всички варианти, но най-ясно изразено във варианти 2 и 2а) и същевременно призова за привеждане в съответствие на прага на загубите при неблагоприятни климатични събития с Регламента за ОСП (подварианти 1б и 2б биха отговорили на това искане).

В. Въздействие на предпочитания вариант

Какви са предимствата на предпочитания вариант?

Предпочитаният вариант ще увеличи прозрачността при контрола върху държавните помощи и ще приведе РГОСС и насоките в съответствие с хоризонталните разпоредби за държавна помощ. Това от своя страна ще повиши ефективността на правилата за държавна помощ в селското и горското стопанство и селските райони. Предпочитаният вариант би допринесъл по-добре за постигането на целите на новата ОСП и Зеления пакт. Това би довело до значително административно опростяване, по-специално за органите на държавите членки и за службите на Комисията.
Какви са разходите за предпочитания вариант?
За органите на държавите членки предпочитаният вариант би довел до по-високи административни разходи за спазване на новите изисквания за прозрачност. Тези разходи обаче следва да бъдат значително компенсирани от очакваните ползи от разширяването на РГОСС, въвеждането на клаузата за презумпция за съвместимост в насоките и други стъпки за опростяване, включени в предпочитания вариант.
Какво е въздействието върху МСП?
Предпочитаният вариант ще има положително въздействие върху МСП. По-бързите процедури за държавна помощ означават по-бърз достъп до помощ. Това е от особено значение за МСП, чийто достъп до финансиране често е ограничен. МСП ще се възползват в по-голяма степен от предвиденото разширяване на приложното поле на РГОСС, отколкото големите предприятия, тъй като много от мерките, включени в РГОСС, са предназначени само за МСП.
Пропорционалност?
Предложените варианти на политиката са пропорционални, тъй като не надхвърлят необходимото за постигане на целите, определени в настоящата инициатива.
Г. Последващи действия
Как ще се наблюдава и оценява въздействието?
Срокът на действие на новия РГОСС изтича през 2029 г., което означава, че преди края на 2028 г. ще бъде извършена оценка на РГОСС (както и на насоките). Повишената прозрачност при предпочитания вариант следва да има положително въздействие върху контрола върху държавната помощ и следва да подобри наличността на данни на равнището на отделните бенефициери. Освен това събирането на данни за бъдеща оценка следва да бъде възможно от последващия мониторинг въз основа на извадка от съществуващи схеми за помощ, който службите на Комисията извършват ежегодно. В допълнение Комисията има възможност да изисква последваща оценка на схемите за държавна помощ с висок риск от потенциално нарушаване на конкуренцията. Докладът за държавните помощи, който предоставя информация за цялостното състояние на държавната помощ във всяка държава членка, е друг важен инструмент за мониторинга и оценката на Комисията.